

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

Developing Learning Management Model to Promote Discipline of the Upper Secondary School Students of Ban Mae Salid Luang Witthaya School

กฤตยชญ์ ต่อมใจ

Krittayod Tomjai

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Mahamakut Buddhist University Lanna Campus

*Corresponding Author E-mail: krittayod@phanphit.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย 2) สร้างรูปแบบ 3) ทดลองรูปแบบ และ 4) ประเมินผลและพัฒนารูปแบบ เป็น การวิจัยและพัฒนา (R&D) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหาร ครู ผู้ปฏิบัติการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม แบบประเมินกระบวนการรูปแบบ และแบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเขียนสรุปแบบบรรยายพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ยังขาดปัจจัยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ขาดมาตรการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมด้านวินัยให้มีความชัดเจน ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน และการเตรียมความพร้อมของครู

2. การสังเคราะห์รูปแบบมีขั้นตอนคือ 1) การควบคุมกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย 2) การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน 3) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 4) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง 5) การให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานและให้เพื่อน ครู ร่วมกันประเมินสะท้อนผลการเรียนรู้ 6) การให้ผู้เรียนและครูช่วยเชื่อมโยง สรุปผลการเรียนรู้ 7) การสรุปรายงานผลลัพธ์การเรียนรู้

3. การทดลองรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย มีการดำเนินการปฏิบัติด้านการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมตามวงจรคุณภาพ PDCA และมีขั้นตอนดำเนินงาน 7 ขั้นตอนตามรูปแบบที่กำหนด

4. การประเมินกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ผู้ประเมินร้อยละ 54.62 ให้ระดับคุณภาพ มาก ร้อยละ 24.37 ให้ระดับคุณภาพมากที่สุด และร้อยละ 14.29 ให้ระดับคุณภาพ พอใช้ ตามลำดับ สรุปผลการประเมินเฉลี่ยร้อยละ 95 และได้ “ผ่าน” และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60

คำสำคัญ: 1. การพัฒนารูปแบบ; 2. การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย

ABSTRACT

This research article aimed to: 1) Study and analyze the current state of developing a management model for promoting discipline; 2) create a model; 3) test the model; and 4) evaluate and refine the model. This is a research and development (R&D) study. The main informants include administrators, teachers, and teaching practitioners. The research tools used include document study, interviews, focus group discussions, process evaluation forms, and satisfaction surveys. Data analysis involves content analysis, basic statistical analysis, and summarizing the results descriptively.

The research found that:

1. Ban Mae Salid Luang Wittaya School still lacks mechanisms for involving parents in providing feedback for educational development and lacks clear measures for promoting discipline in the learning process. Additionally, there are deficiencies in instructional management factors and teacher preparation.

2. The model synthesis involves the following steps: 1) controlling the learning process to achieve goals; 2) providing useful information to learners; 3) creating a learning atmosphere; 4) allowing learners to learn according to self-constructivist theory; 5) having learners present their work and having peers and teachers collaboratively assess and reflect on learning outcomes; 6) enabling learners and teachers to connect and summarize learning outcomes; and 7) summarizing learning results.

3. The testing of the management model for promoting discipline was implemented using the PDCA quality cycle, with 7 operational steps according to the defined model.

4. The evaluation of the learning process for promoting discipline showed that 54.62% of evaluators rated the quality as high, 24.37% rated it as very high, and 14.29% rated it as acceptable. The average evaluation result was 95%, indicating that the model was deemed “passed.” Satisfaction with the management model for promoting discipline was high, with an overall average rating (\bar{X}) of 3.96 and a standard deviation (S.D.) of 0.60.

Keywords: 1. Pattern development; 2. Learning management to promote discipline.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ในมาตราที่ 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมในแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา โดยมีคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ (Desired Characteristics) เป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ซึ่งมีความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอนภายในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนทุกโรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้โดยการสร้างรูปแบบกระบวนการและกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้

จากสถานการณ์ปัจจุบันปัญหาเด็กในสังคมไทยนับวันจะรุนแรงมากขึ้น ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่แข่งขันกันอย่างเสรี ต่อสู้กันทางการตลาด กระตุ้นให้ผู้คนนิยมการบริโภคผ่านสื่อเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้โครงสร้างของสังคมไทยอ่อนแอ ต้นทุนทางสังคม ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ ถูกละลายและถูกปฏิเสธจากเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งจึงได้รับการหล่อหลอมจากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน เสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม มีค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ขาดคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องความรับผิดชอบ ขาดระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียรและความซื่อสัตย์ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ความสัมพันธ์ของครอบครัวลดน้อยลง ขาดการเอาใจใส่ ละเลยในการปลูกฝังเรื่องคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทยให้กับเยาวชนเหล่านี้ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็ก

จากวิกฤตดังกล่าว จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดเรื่องคุณธรรมเป็นเรื่องหลักในการส่งเสริมให้เป็นคนดี พัฒนาให้เก่งและเป็นคนมีความสุขได้ แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่น่ากังวล เพราะเป็นเพียงคนเก่งแต่ไม่เป็นคนดีก็จะกลายเป็นบุคคลที่เอาเปรียบทางสังคม ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ให้ความสำคัญกับการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ และการพัฒนาการศึกษาที่เน้นคุณธรรมนำความรู้ เน้นการผลิตคนที่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพไปทำงานรับใช้ระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่นั้น มีความเป็นไปได้ในด้านหนึ่ง แต่ต้องมีการจัดการศึกษาอบรมให้คนเป็นพลเมืองดี มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมหรือต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมด้วย จึงจะผลิตคนที่มีความฉลาดในทุกด้านพอที่จะไปพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ทั้งนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน คนไทยมีคุณธรรม นำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพพร้อมคุณธรรม และรอบรู้อย่างเท่าทัน เกิดภูมิคุ้มกัน กระบวนการพัฒนาดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องเชื่อมโยงความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำกันอย่างจริงจัง ต่อเนื่องของ 3 สถาบันหลักในการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 45) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่ระบุความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2547 ยังมีอุดมการณ์ที่สำคัญในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สามารถสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการให้มีความสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม โดยจัดเป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาไปสู่เยาวชนที่มีคุณภาพ

คุณธรรมด้านวินัยเป็นองค์ประกอบสำคัญของการมีคุณธรรมจริยธรรม และการเป็นคนดี รวมถึงทำให้บุคคลดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การขาดซึ่งวินัยจะทำให้สังคมเกิดความวุ่นวาย รวมทั้งบุคคลก็ไม่สามารถดำรงตนได้อย่างปกติสุข ปัจจุบันปัญหาการขาดวินัยนักเรียนเกิดขึ้นในทุกระดับการศึกษา อีกทั้งได้เพิ่มความหนักใจ

ให้กับผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองมากขึ้น สภาพพฤติกรรมของนักเรียนในปัจจุบันที่ขาดวินัยมีหลายรูปแบบ เช่น การไม่ตั้งใจเรียน การหนีเรียน การแต่งกายไม่สุภาพ การแสดงท่าที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการแสดงความรักต่อกันในระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายในลักษณะที่ไม่เหมาะสม (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์, 2544)

โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนประมาณ 2,000 คน ทุกคนเป็นนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ตะเข็บชายแดนไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า มีปัญหาเรื่อง นักเรียนขาดวินัยในตนเอง ซึ่งจากการสังเกต สัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอน จำนวน 10 คน ระหว่างเดือนมีนาคม 2565 ถึงพฤติกรรมนักเรียน รวมไปถึงดูเอกสารรายงานแบบบันทึกการกระทำผิดของฝ่ายกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา พบว่า ยังมีนักเรียนที่กระทำความผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน ได้แก่ การมาโรงเรียนสาย การลักขโมย การหนีเรียน ขาดเรียนเป็นประจำ ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ลอกการบ้านเพื่อน การแต่งกายไม่เรียบร้อย ล้วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น และการทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง เป็นต้น ซึ่งจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้รับแนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้นกว่าเดิม คือ โรงเรียนจะส่งเสริมนักเรียนในด้านกีฬา กรีฑา การดูแลสุขภาพและให้ห่างไกลจากยาเสพติด ฝึกให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการฝึกความกล้าแสดงออก มนุษย์สัมพันธ์ การให้เกียรติผู้อื่นของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนชี้แนะปฏิบัติให้ดู และสอดแทรกให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ รวมถึงคุณธรรม จริยธรรมตามวัฒนธรรมประเพณีโรงเรียน ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำและผู้ตาม การยอมรับความคิดเห็น (รายงานประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2563, โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา, หน้า 7) จากปัญหาดังกล่าว การแก้ปัญหาด้านความมีระเบียบวินัย ของนักเรียนเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยาจึงเป็นสิ่งที่ทางโรงเรียนต้องแสวงหาวิธีการที่จะสามารถส่งเสริมพฤติกรรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบจากห้องเรียนธรรมชาติ โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวง ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้ และสื่อธรรมชาติใกล้ตัว แต่มีความเห็นว่านวัตกรรมนี้ยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ชัดเจนเต็มศักยภาพ ดังนั้น จึงมีความต้องการพัฒนานวัตกรรม เรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยในตนเอง โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยมีเป้าหมายในการใช้สื่อธรรมชาติใกล้ตัว มาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อสร้างชิ้นงาน ผลงานตามแนวคอนสตรัคชัน นิซึม (Constructionism) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน

จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวง ร่วมกับครูประจำชั้น คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ได้ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ เพื่อสร้างคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน สำหรับพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน ในด้านวินัย และได้กำหนดให้ทุกชั้นเรียนพัฒนานักเรียนผ่านโครงการตาม อัตลักษณ์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ผลิตนวัตกรรม เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันจะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณค่าของสังคม และประเทศชาติ และนำผลการทำกิจกรรมที่ดำเนินการมาตัดสิน เพื่อให้นักเรียนผ่านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ในการจบตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัจจุบันการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา
- 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา
- 3) เพื่อทดลองรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา
- 4) เพื่อประเมินผลและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D : Research and Development) ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้ปฏิบัติการ โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยได้ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน หัวหน้าฝ่ายงาน 4 คน ครูฝ่ายกิจการนักเรียน 2 คน และครูผู้สอน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับการจัดประสบการณ์ ใช้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ได้แบ่งขั้นตอนออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (การศึกษา สํารวจ ข้อมูลพื้นฐาน) Research : R1
- ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (การออกแบบและพัฒนารูปแบบ) Development : D1
- ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (นำไปใช้จริง) Research : R2
- ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาและเผยแพร่ (ประเมิน พัฒนารูปแบบและเผยแพร่) Development : D2

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (การศึกษา สํารวจ ข้อมูลพื้นฐาน) Research : R1

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (การศึกษา สํารวจ ข้อมูลพื้นฐาน) Research : R1

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	หลักฐาน	ผลที่ได้
1. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย	ศึกษาเอกสาร สังเกต สัมภาษณ์ การวิเคราะห์ SWOT	ผู้บริหาร ครูผู้ ปฏิบัติการ สอน	แผนพัฒนา แผนปฏิบัติงาน ประจำปี รายงาน ประเมินตนเอง	1. ทราบผลการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบันการ บริหารจัดการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมวินัย ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน บ้านแม่สลิด หลวงวิทยา	และเอกสาร หลักการ ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง	โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวง วิทยา 2 .ทราบปัจจัยเพื่อนำมาหา รูปแบบทางเลือก
---	---	--

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร) Development : D1

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร) Development : D1

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	หลักฐาน	ผลที่ได้
2. เพื่อสร้าง รูปแบบการบริหาร จัดการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมวินัย ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอน ปลาย โรงเรียนบ้าน แม่สลิดหลวงวิทยา	นำรูปแบบ ทางเลือกมา ยืนยันโดยการ สนทนากลุ่ม (focus group) โดยผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน ได้แก่ กลุ่มบริหาร กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มครู ผู้ปฏิบัติการด้านการ จัดการเรียนรู้ โดย กำหนดเกณฑ์การ พิจารณาคุณสมบัติ ดังนี้ (1) ทำงานด้าน การศึกษาและ/หรือ (2) มีประสบการณ์ทำงาน ด้านที่เชี่ยวชาญอย่าง น้อย 3 ปี	เอกสารการบันทึก การสนทนากลุ่ม	รูปแบบทางเลือก ที่ได้รับการยืนยัน จากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (นำไปใช้จริงและประเมินผลการใช้) Research : R2

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (นำไปใช้จริงและประเมินผลการใช้) Research : R2

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	หลักฐาน	ผลที่ได้
3. เพื่อทดลอง รูปแบบการบริหาร จัดการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมวินัย ใน ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอน ปลาย โรงเรียนบ้าน แม่สลิดหลวงวิทยา	นำรูปแบบ ทางเลือกไปทำการ ทดลองกับ กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอน ปลาย โรงเรียนบ้าน แม่สลิดหลวงวิทยา	รูปแบบการทดลอง	ผลการทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมิน และการพัฒนา (พัฒนา) (Development : D2)

ตารางที่ 4 ขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนที่ 4 การประเมิน และการพัฒนา (พัฒนา) (Development : D2)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	หลักฐาน	ผลที่ได้
4. เพื่อประเมินผล และพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริม วินัย ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอน ปลาย โรงเรียนบ้าน แม่สลิตหลวงวิทยา	การประเมินผลและ พัฒนารูปแบบ	นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอน ปลาย และผู้บริหาร ครู โรงเรียนบ้านแม่ สลิตหลวงวิทยา	แบบประเมิน กระบวนการ รูปแบบ และแบบ ประเมินความพึง พอใจการใช้รูปแบบ	ผลประเมินผล และพัฒนารูปแบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จำนวน 1 คน ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note-Taker) จำนวน 2 คน และผู้บริการทั่วไปจำนวน 1 คน รวม 4 คน

2. แนวทางการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำผลการศึกษา วิเคราะห์สภาพทั่วไป เป็นกรอบในการกำหนดโครงสร้างแนว คำถาม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างคู่มือการสนทนากลุ่ม ตามโครงสร้างแนวคำถามที่กำหนดไว้ซึ่งประกอบด้วย คำถามหลัก และคำถามขยายที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 นำคู่มือการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ที่ปรึกษารอง พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถามหลักรวมถึงความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของคำถามขยาย

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะจนสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเตรียมตัวทำงานภาคสนาม

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเชิญผู้เชี่ยวชาญ ในการขอเชิญผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมทั้ง ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาที่บุคลากรผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อขออนุญาตบุคคลดังกล่าว

1.2 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ สมุดบันทึก เทป บันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป ของที่ระลึกและคู่มือการสนทนากลุ่ม

1.3 ซักซ้อมทำความเข้าใจในหลักการ วิธีการและขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่มเพื่อให้ผู้ดำเนินการ ผู้จดบันทึกการสนทนา และผู้บริการทั่วไป มีความพร้อมในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอยู่ภายใต้การควบคุมของ อาจารย์ที่ปรึกษา

2. การดำเนินการสนทนากลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสนทนากลุ่มให้พร้อมก่อนผู้เข้าร่วม สนทนาจะเดินทางมาถึง

2.2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีเมื่อผู้เข้าร่วมสนทนาเดินทางมาถึงโดยผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดสนทนาทุกคนพยายามพูดคุยและซักถามอย่างเป็นมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีก่อนเริ่มต้นสนทนา

2.3 เมื่อสนทนาเสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยแสดงความขอบคุณผู้ร่วมสนทนาทุกคน และดูแลอำนวยความสะดวกจนผู้ร่วมสนทนาเดินทางกลับ

วิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารบันทึกการสนทนาของผู้จัดบันทึก และเอกสารจากการถอดเทปโดยสรุปใจความจากเอกสารความถี่ของคำและเนื้อหาที่สนใจซึ่งคำนึงถึงสถานการณ์ของสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. จากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา พบว่า โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา มีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ หลากหลายวิธี เช่น วงจรคุณภาพ PDCA แต่ยังคงขาดปัจจัยการ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา และการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งขาดมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมด้านวินัยของสถานศึกษา ให้มีความชัดเจน และปัจจัยการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมของครู โดยการเพิ่มทักษะการจัดการเรียนรู้ และการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย

2. ผลจากการสังเคราะห์รูปแบบที่ได้จากการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วยการวางแผน (P) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (D) หลังจากนั้นจึงต่อด้วยการตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติตามแผน (C) ว่าผลที่ได้นั้นเป็นไปตามแผนที่คิดไว้แค่ไหนและท้ายสุดนำผลที่ได้จากการประเมินไปดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงต่อตามความเหมาะสม (A) ในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (D) มีขั้นตอนต่อไปนี้คือ 1) ขั้นตอนการควบคุมกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) ขั้นตอนการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนโดยสนทนาโยงความรู้เก่าหาความรู้ใหม่ 3) ขั้นตอนการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ สรุปความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการคิด การลงมือทำและเกิดการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติสร้างสรรค์ชิ้นงาน 5) ขั้นตอนการให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน และให้เพื่อน ครู ร่วมกันประเมินสะท้อนผลการเรียนรู้ 6) ขั้นตอนการให้ผู้เรียนและครูช่วยเชื่อมโยงสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ 7) ขั้นตอนการสรุปรายงานผลลัพธ์การเรียนรู้

3. ผลการทดลองรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา มีการดำเนินการปฏิบัติด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยาพบว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมด้านวินัยของสถานศึกษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และปัจจัยการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมของครูโดยการเพิ่มทักษะการจัดการเรียนรู้ และการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยรวมถึงโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา สามารถเสริมสร้างลักษณะนิสัยให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันจะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม

จริยธรรม มีคุณค่าของสังคม และประเทศชาติ และนำผลการทำกิจกรรมที่ดำเนินการมาตัดสิน เพื่อให้นักเรียนผ่านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ในการจบตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีศักยภาพประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA และมีขั้นตอนดำเนินงาน 7 ขั้นตอนตามรูปแบบที่กำหนด

4. ผลการประเมินกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา จากผู้ประเมินคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน หัวหน้าฝ่ายงาน 4 คน ครูฝ่ายกิจการนักเรียน 2 คน ครูผู้สอน 10 คน รวม 17 คน ผู้ประเมินร้อยละ 24.37 ให้ระดับคุณภาพกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย มากที่สุด ร้อยละ 54.62 ให้ระดับคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ มาก และ ร้อยละ 14.29 ให้ระดับคุณภาพกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย พอใช้ ตามลำดับ สรุปผลการประเมินเฉลี่ยร้อยละ 95 และได้ “ผ่าน” และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ ด้านแต่ละขั้นตอน ชัดเจน เหมาะสม ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .68 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .49 ด้านความยาก ง่าย เหมาะสม ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .86 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทุกขั้นตอนน่าสนใจ ชวนติดตาม ด้านนักเรียนพึงพอใจในวิธีการเรียน มีประโยชน์ต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .67

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านผลการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา พบว่าโรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา มีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ หลากหลายวิธี เช่น วงจรคุณภาพ PDCA แต่ยังขาดการวางแผนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีส่วนร่วมเป็นระบบชัดเจน ครูยังขาดความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งการประเมินผลการใช้ และการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ ประเวศ เวชเช (2561) ที่กล่าวว่าปัจจัยด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จนั้น ต้องมีปัจจัยความสำเร็จ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ ต้องกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจ เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องจนบรรลุผลสำเร็จ กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน กำหนดพันธกิจในการดำเนินงาน กำหนดแนวทางในการนำกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ กำกับดูแลการดำเนินงานของให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ และประเมิน ปรับปรุงวิสัยทัศน์ ตามกรอบเวลาที่กำหนด 2) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน คือ ภาวะผู้นำทางการสอน กล่าวคือผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีต้องมีภาวะผู้นำทางการสอนสูงจะสามารถบริหารจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะยอมรับ เชื่อถือ และศรัทธา ตลอดจนมีความร่วมมือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ในการจัดการเรียนรู้ จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน และ 3) ปัจจัยเกี่ยวกับทักษะและกระบวนการในการบริหาร โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ หรือมีสมรรถนะในการบริหารโรงเรียนและการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดีทั้งในด้านทักษะและด้านกระบวนการบริหาร และสอดคล้องของงานวิจัยของ เกษรา เพิ่มสุขรุ่งเรือง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเสริมสร้างวินัยนักเรียนใน

โรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบนโยบายและกลยุทธ์ มี 8 องค์ประกอบย่อย (1.1) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร (1.2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (1.3) วุฒิภาวะของความเป็นครู (1.4) การนิเทศติดตาม (1.5) ข้อมูลสารสนเทศ (1.6) แบบอย่างที่ดี (1.7) การสื่อสาร (1.8) การสร้างความเข้มแข็ง 2) องค์ประกอบแนวทางการดำเนินการส่งเสริมวินัย มี 6 องค์ประกอบย่อย (2.1) การบริหารจัดการ (2.2) การจัดกิจกรรม (2.3) กลไกการบริหาร (2.4) การสร้างแกนนำ (2.5) การประเมินผล (2.6) วัฒนธรรมโรงเรียน 3) องค์ประกอบบรรยากาศโรงเรียน และ 4) องค์ประกอบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความถูกต้องเหมาะสมเป็นไปได้ เป็นประโยชน์

2. ผลจากการสังเคราะห์รูปแบบที่ได้จากการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการได้มาของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา ประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA สอดคล้องกับอรรถพล เชาว์นัประยูร (2549, หน้า 35-36) ได้เสนอแนวคิดด้านคุณภาพที่สำคัญเกี่ยวกับวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ดังนี้ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือในบางครั้งเรียกว่า วงล้อเดมมิง (Deming Wheel) หรือวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act Cycle) ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ การวางแผน (Plan) ซึ่งประกอบด้วยการศึกษากระบวนการหรือปัญหาต่างๆ การระบุปัญหาและการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การกำหนดเป้าหมายในการปรับปรุงคุณภาพและวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฯลฯ การนำแผนไปทดลองปฏิบัติ (Do) ขั้นตอนนี้เป็นกรนำแผนซึ่งกำหนดไว้ในขั้นตอนแรกไปทดลองปฏิบัติและวัดผลที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงแผนและวิธีปฏิบัติ ตลอดจนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงการดำเนินการ (Act) และสอดคล้องกับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม (Constructionism) หรือทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2545) กล่าวว่า ทฤษฎีนี้ใช้แนวคิดพื้นฐานเดียวกันกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget เช่นเดียวกับทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) แต่ Papert (1993) ได้มีโอกาสร่วมงานกับ Piaget และได้พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นมาใช้ในวงการศึกษา โดยมีความคิดต่อเนื่องว่าหากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้าง ความรู้และนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานขึ้น โดยอาศัยสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะช่วยให้ความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาในโลก หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเอง ความรู้ที่สร้างขึ้นจะมีความหมายอยู่คงทน และไม่ลืมง่าย นอกจากนั้นผู้เรียนจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้ และความรู้ที่สร้างขึ้นจะเป็นฐานที่มั่นคง ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ต่อไปเรื่อยๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด พัฒนาการของทฤษฎีการสร้างความรู้จนถึงทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของซาลี ภักดี และคณะ (2562) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์โดยวิธีโครงการเพื่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยดังนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดโดยวิธีโครงการเพื่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน พบว่า ไม่มีรูปแบบที่พัฒนาขึ้นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ครบทุกคุณลักษณะ แต่มีบางรูปแบบเท่านั้นที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรูปแบบที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ ด้านการนำเสนอผลงาน (PRE2) รองลงมาคือ ด้านแนวคิดวางแผนการทำงานโดยบูรณาการองค์ความรู้ (IDEA) ตามลำดับ ซึ่งส่งผลต่อด้านทักษะชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (LIFE) และทักษะ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICTS) ตัวแปรที่ส่งผลในทางลบต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้แก่ตัวแปรด้านทักษะการเรียนรู้ (LERN), ทักษะการสื่อสาร (COMM) และทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (THIN)

3. ผลทดลองรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา มีการดำเนินการปฏิบัติด้านการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา ประกอบด้วยการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2551) เรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับการปฏิบัติในสิ่งที่แสดงถึงลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) รูปแบบการจัดการความรู้สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ จำนวน 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างความรู้ การจัดการความรู้ ให้เป็นระบบ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ การถ่ายโอนและนำความรู้ไปใช้ การค้นหาความรู้ การประมวลผลและ การกลั่นกรองความรู้ การแสวงหาความรู้ การจัดเก็บและสืบค้นความรู้ (3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน และครูให้ความร่วมมือในการทดลองใช้รูปแบบเป็นอย่างดี ครูได้เรียนรู้แนวทาง วิธีการจัดการความรู้ และมีความเข้าใจว่าการดำเนินงานในด้านการจัดการความรู้มีความสัมพันธ์กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันกับงานที่ทำ ไม่ได้แยกจากกัน จึงไม่เป็นการเพิ่มภาระงาน และ (4) ผลการประเมินรูปแบบการจัดการความรู้สู่การเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิตหลวงวิทยา จากผู้ประเมินคือผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน หัวหน้าฝ่ายงาน 4 คน ครูฝ่ายกิจการนักเรียน 2 คน ครูผู้สอน 10 คน รวมจำนวน 17 คน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อูไร ชีรัมย์ และคณะ (2563) เรื่อง เทคนิคการประเมินการเรียนรู้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดในการประเมินการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้ได้สารสนเทศในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน เพื่อให้เข้าใจว่าผู้เรียนเรียนรู้อะไรและเรียนรู้ได้อย่างไร ผู้สอนจำเป็นต้องมีเครื่องมือวัดที่หลากหลาย ใช้เทคนิคการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ข้อตกลงระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การตั้งคำถาม การสังเกต การบันทึกการเรียนรู้ การประเมินตนเองและการประเมินโดยเพื่อน การให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะเข้าใจถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ขณะที่ผู้สอนต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจนเพื่อเป็นเกณฑ์ที่จะนำมาใช้ในการพิจารณาว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนควรแจ้งและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ส่งเสริมผู้เรียนประเมินตนเอง เกิดการเรียนรู้และยอมรับที่จะปรับปรุงตนเองในการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ผู้เรียนจะบรรลุเป้าหมายที่สำคัญไม่ได้ หากผู้ที่เกี่ยวข้องสำคัญคือผู้สอน ไม่นำผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนมาใช้เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ต้องกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจ เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องจนบรรลุผลสำเร็จ กำหนดเป้าหมายการบริหารจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน กำหนดพันธกิจในการดำเนินงาน กำหนดแนวทางในการนำ กลยุทธ์มาใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ กำกับดูแลการดำเนินงานของให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ และประเมิน ปรับปรุงวิสัยทัศน์ ตามกรอบเวลาที่กำหนด ควรมีการวางแผน ให้อบอบ และให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการ

บริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ตลอดจนนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมวินัย เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

สรุป

โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงได้มีการสร้างรูปแบบและทดลองรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยโดยมีการดำเนินการปฏิบัติด้านการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมตามวงจรคุณภาพ PDCA และมีขั้นตอนดำเนินงาน 7 ขั้นตอนตามรูปแบบที่กำหนด มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ผู้ประเมินร้อยละ 54.62 ให้ระดับคุณภาพ มาก ร้อยละ 24.37 ให้ระดับคุณภาพมากที่สุด และร้อยละ 14.29 ให้ระดับคุณภาพพอใช้ ตามลำดับ สรุปผลการประเมินเฉลี่ยร้อยละ 95 และได้ “ผ่าน” และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา ควรสนับสนุนให้มีการนำการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยไปใช้ และทำการประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนที่จะส่งผลให้การบริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพบริบทรวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการเรียนรู้ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครู
2. จากผลการวิเคราะห์แนวการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย พบว่า เป็นแนวทางที่มีความสำคัญและกระบวนการต้องมีความชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย แผนการพัฒนาการศึกษาที่เน้นการส่งเสริมระเบียบวินัยและต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ตั้งแต่ระดับนโยบายการศึกษาจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ ปรับโครงสร้างองค์กรและจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย
3. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยาสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับโรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่นๆโดยควรให้ความสำคัญกับครูมีความสนใจที่ต้องการจะพัฒนาตนเองในด้านบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ที่จะให้เกิดโรงเรียนที่มีคามเป็นระเบียบวินัยที่ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัย ของโรงเรียนที่ในทุกระดับชั้นเรียน
2. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอื่นๆ ด้วยที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.

- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2544). *การบริหารกิจการนักเรียน กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- เกษรา เพิ่มสุขรุ่งเรือง. (2563). *การเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. DSpace at Silpakorn University. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/3231>
- ชาลี ภัคดี, พศิน แต่งจวง, ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์, พระครูวิจิตตศาสนาทรร, และพระมหาสกุล มหาวิโร. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์โดยวิธีโครงการเพื่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน. *วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 17(1), 53-66. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/mgsj/article/view/212162>
- ทีศนา เขมมณี และคณะ. (2545). *กระบวนการเรียนรู้. พัฒนาคุณภาพวิชาการ.*
- ประเวศ เวชชะ. (2561). *การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*
- ปิยะนาล บุญมีพิพิธ. (2551). *การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. หอสมุดวังท่าพระ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร. http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Piyanart_Bunmepipit_Doctor/Fulltext.pdf
- โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา. (2563). *รายงานประเมินตนเอง (SAR). โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561).* พรึกหวานกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551.* ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อรรถพล เซาว์นประยูร. (2549). *แนวปฏิบัติในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. CMU Intellectual Repository. <https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/Info/item/dc:105479>
- อุไร ชีรัมย์, พรทิพย์ ไชยโส, พิกุล เอกวางกูร, และทรงชัย อักษรคิด. (2563). เทคนิคการประเมินการเรียนรู้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 20(1), 193-206. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/spurhs/article/view/227304>